

PAC3 – ALGEBRA LINEAL

NOM I COGNOMS: JOSEP ANDREU MIRALLES

1. Sigui $\mathbb{R}_n[x]$ l'espai vectorial del conjunt de polinomis de grau menor o igual a n , per a un $n \in \mathbb{N}$.

Definim l'aplicació lineal $T: \mathbb{R}_2[x] \rightarrow \mathbb{R}_4[x]$ de la següent manera

$$T(p(x)) = p(x^2).$$

a) Trobeu la representació matricial de T relativa a les bases $B = \{1, x, x^2\}$ de $\mathbb{R}_2[x]$ i $C = \{1, x, x^2, x^3, x^4\}$ de $\mathbb{R}_4[x]$.

$$(1) \quad T(p(x)) = p(x^2) \rightarrow \text{amb } x = 1 \rightarrow$$

$$T(1) = 1 = 1 \cdot 1 + 0 \cdot x + 0 \cdot x^2 + 0 \cdot x^3 + 0 \cdot x^4$$

$$T(p(x)) = p(x^2) \rightarrow \text{amb } x = x \rightarrow$$

$$T(x) = x^2 = 0 \cdot 1 + 0 \cdot x + 1 \cdot x^2 + 0 \cdot x^3 + 0 \cdot x^4$$

$$T(p(x)) = p(x^2) \rightarrow \text{amb } x = x^2 \rightarrow$$

$$T(x^2) = x^4 = 0 \cdot 1 + 0 \cdot x + 0 \cdot x^2 + 0 \cdot x^3 + 1 \cdot x^4$$

Calculem la imatge T de la base $B =$

$\{1, x, x^2\}$ i obtenim la imatge de T en

la base C .

Obtenim la imatge T següent: $(1,0,0,0,0)$, $(0,0,1,0,0)$ i $(0,0,0,0,1)$. I d'aquí podem construir la matriu associada a T en les bases B i C :

$$F = M(T, B, C) = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

A partir de les dades d'(1) obtenim

la matriu associada de T en les bases B i C ,

i obtenim la representació matricial següent, seguint respectivament a_1, a_2 i a_3 , i b_1, b_2, b_3, b_4 i b_5 els coeficients dels polinomis de grau 2 i grau 4.

$$\begin{pmatrix} b_1 \\ b_2 \\ b_3 \\ b_4 \\ b_5 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} a_1 \\ a_2 \\ a_3 \end{pmatrix}$$

b) Es injectiva? I exhaustiva?

$$(1) \quad \text{rang } F = 3$$

Calculem el rang d' F (la matriu associada de T), com veiem és igual a 3 ja que hi ha 3 files linealment independents $(1,0,0)$, $(0,1,0)$ i $(0,0,1)$.

$$(2) \quad \dim \mathbb{R}_2[x] = 3$$

La dimensió d' $\mathbb{R}_2[x]$ és 3.

(3) $\dim(\text{Im}(T)) = \text{rang } F = 3$ La dimensió de la imatge de T és 3, ja que aquesta és igual al rang de F .

(4) $\dim \mathbb{R}_4[x] = 5$ La dimensió d' $\mathbb{R}_4[x]$ és 5.

1. Proposició: Si $T: \mathbb{R}_2[x] \rightarrow \mathbb{R}_4[x]$ és un monomorfisme (aplicació lineal injectiva), llavors la dimensió del seu nucli ha de ser igual a 0:

$\dim \mathbb{R}_2[x] = \dim(\text{Im}(T)) + \dim(\ker(T))$ Segons el teorema de la dimensió

$\dim(\ker(T)) = \dim \mathbb{R}_2[x] - \dim(\text{Im}(T)) =$

$= 3 - 3 = 0$

segons (2) i (3), obtenim que la dimensió de $\ker(T)$ és 0.

Com que $\dim(\ker(T))$ és igual a 0 podem deduir que T és una aplicació injectiva (monomorfisme).

2. Proposició: Si $T: \mathbb{R}_2[x] \rightarrow \mathbb{R}_4[x]$ és un monomorfisme (aplicació lineal injectiva), llavors la dimensió de la seva matriu associada F té un rang igual a la dimensió d' $\mathbb{R}_2[x]$:

$\text{rang } F = \dim \mathbb{R}_2[x] = 3$

Segons (1) i (2) el rang de la matriu associada a T és el mateix i igual a 3.

Com que el rang d' F (matriu associada de T) és igual a la dimensió d' $\mathbb{R}_2[x]$ podem deduir que T és una aplicació injectiva (monomorfisme).

3. Proposició: Si $T: \mathbb{R}_2[x] \rightarrow \mathbb{R}_4[x]$ és un epimorfisme (aplicació lineal exhaustiva o suprajectiva), llavors la dimensió de la seva imatge ha de ser igual a la dimensió d' $\mathbb{R}_4[x]$:

$\dim(\text{Im}(T)) = 3 \neq \dim \mathbb{R}_4[x] = 5$

Segons (3) i (4) la dimensió de la imatge de l'aplicació lineal T és diferent a la dimensió d' $\mathbb{R}_4[x]$.

Com que la dimensió de la imatge de T és diferent a la dimensió d' $\mathbb{R}_4[x]$ podem deduir que T no és una aplicació exhaustiva (epimorfisme).

Així doncs, segons el deduït en els punts 1, 2 i 3 l'aplicació $T(p(x)) = p(x^2)$ és una aplicació injectiva.

2. Recordeu que una matriu quadrada es diu que és idempotent si $A^2 = A$.

a) Supposeu que u i v són vectors unitaris d' \mathbb{R}^n tals que u i v són ortogonals. Sigui $Q = uu^T + vv^T$. Proveu que Q és una matriu idempotent.

(1) $uu^T = 1$ i $vv^T = 1$

Donat que u i v són vectors unitaris el producte d'un vector pel seu vector trasposat és 1.

$$(2) \quad v^T u = 0 \text{ i } u^T v = 0$$

Donat que u i v són ortogonals el seu producte és 0.

Finalment,

$$Q^2 = (uu^T + vv^T)^2 =$$

Fem el quadrat de Q

$$= (uu^T + vv^T) \cdot (uu^T + vv^T) =$$

$$= uu^T \cdot uu^T + vv^T \cdot uu^T + uu^T \cdot vv^T + vv^T \cdot vv^T =$$

, desenvolupem el producte

$$= u \cdot (1) \cdot u^T + v \cdot (0) \cdot u^T + u \cdot (0) \cdot v^T + v \cdot (1) \cdot v^T =$$

, substituïm segons les igualtats (1) i (2)

$$= uu^T + 0 + 0 + vv^T = uu^T + vv^T =$$

$$= uu^T + vv^T = Q$$

i obtenim que Q^2 és igual a Q .

Així doncs Q és una matriu idempotent ja que $Q^2 = Q$.

b) Proveu que cada vector (no nul) de la forma $au + bv$ per $a, b \in \mathbb{R}$ és un vector propi de valor propi 1 de la matriu Q .

$$(1) \quad \|u\| = 1 \text{ i } \|v\| = 1$$

Donat que u i v són vectors unitaris la seva norma és 1.

$$(2) \quad v^T u = 0 \text{ i } u^T v = 0$$

Donat que u i v són ortogonals el seu producte és 0.

$$(3) \quad Q \cdot u = (uu^T + vv^T) \cdot u = uu^T u + vv^T u =$$

Fem el producte de la matriu Q pel vect. u

$$= uu^T u + 0 = u \|u\|^2 = u$$

, per les identitats (1) i (2) obtenim que $Q \cdot u$ és igual a u .

$$(4) \quad Q \cdot v = (uu^T + vv^T) \cdot v = uu^T v + vv^T v =$$

Fem el producte de la matriu Q pel vect. v

$$= 0 + vv^T v = v \|v\|^2 = v$$

, per les identitats (1) i (2) obtenim que $Q \cdot v$ és igual a v .

$$(5) \quad \lambda \cdot (au + bv) =$$

Suposem que $(au + bv)$ és un VEP

$$= 1 \cdot (au + bv) = au + bv$$

, si el seu VAP és igual a 0, obtenim que $Q \cdot (au + bv)$ es igual al vector $(au + bv)$.

Finalment,

$$Q \cdot (au + bv) = Qau + Qbv =$$

Fem el producte de la matriu pel vector

$$= a \cdot Qu + b \cdot Qv = au + bv$$

, i obtenim el vector $au + bv$.

Així doncs, el vector $(au + bv)$ és un vector propi de Q amb $\lambda=1$ per qualsevol a i $b \in \mathbb{R}$, ja que $Q \cdot (au + bv)$ és igual a $\lambda \cdot (au + bv)$ per un VAP = 1.